

Tek Kitap – Tek Öykü (Kutsal Kitap’ı Tanımak)

Bazen kişiler “bütün İnciller aynı mı... her kilise aynı kitabı mı okuyor?” gibi değişik sorular sorarlar.

Bu türden soruların arkasında olan şey ise, Kutsal Kitap’ın nasıl bir kitap olduğunu bilmemektir.

Kutsal Kitap 66 bölümden (ya da kitaptan) oluşur. Yaklaşık olarak İ.Ö 1400-İ.S. 100 yılları arasında, her bir bölümü (ya da kitabı) farklı kişiler tarafından, farklı coğrafyalarda, farklı zamanlarda yazılarak tamamlanmıştır.

Kutsal Kitap başlıca, Eski ve Yeni Ahit (Eski Antlaşma ve Yeni Antlaşma) olarak iki kısımdan oluşur.

İsa Mesih’in doğumundan önce yazılmış olan kısma Eski Ahit (39 kitap); İsa Mesih’in doğumundan sonra yazılmış olan kısma Yeni Ahit (27 kitap) diyoruz.

Eski Ahit kitapları Tarihsel Kitaplar, Şiirsel Kitaplar ve Peygamberlik Kitapları olarak üç kısımdır:

(1-) Tarihsel Kitaplar: Yaratılış (Tekvin), Mısır’dan Çıkış (Çıkış), Levililer, Çölde Sayım (Sayılar), Yasa’nın Tekrarı (Tesniye), Yeşu, Hakimler, Rut, I.Samuel, II.Samuel, I.Krallar, II.Krallar, I.Tarihler, II.Tarihler, Ezra, Nehemya, Ester;

(2-) Şiirsel Kitaplar: Eyüp, Mezmurlar, Süleyman’ın Meselleri (Özdeyişler), Vaiz, Ezgiler Ezgisi;

(3-) Peygamberlik Kitapları: Yeşaya (İşaya), Yeremya, Ağıtlar, Hezekiel, Daniel, Hoşea, Yoel, Amos, Ovadya, Yunus, Mika, Nahum, Habakkuk, Sefanya, Hagay, Zekeriya, Malaki.

*Tarihsel Kitaplar dünyanın ve insanın yaratılışı ile başlar. Tanrı suretinde yarattığı insanı “Verimli olun, çoğalın; yeryüzünü doldurun ve denetiminize alın; egemen olun” emri ile yerin bütün uçlarına çoğalarak yayılmak üzere bereketlemiştir (Yaratılış 1:28).

Bundan sonra insanın tarih boyunca sıklıkla başarısız da olsa yeryüzündeki yaşamı, işleri, Tanrı’nın insanı ve tarihi yönlendirmesinin öykülerine tanık oluruz.

Şiirsel kitaplar dualar, bilgelik sözleri, Tanrı ve insan arasındaki diyalog ve ilişkileri ifade eden edebi yazılardır.

Peygamberlik Kitapları Tanrı’nın halkına yönelik uyarı, azarlama, teşvik ve yol gösterme sözleri yanında, geleceğe dair bildiriler içerir.

Bütününde bu kitapların hepsi Mesih (Kurtarıcı) hakkında vaatler içerirler.

Yeni Ahit kitapları da Müjdeler (İnciller), Tarihsel Kitap, Mektuplar ve Peygamberlik Kitabı şeklinde düşünülebilirse de, Müjde kitaplarını da tarih olarak düşünürsek üç kısımdır:

(1-) Müjdeler: Matta, Markos, Luka, Yuhanna; Elçilerin İşleri

(2-) Mektuplar: Romalılar, I.Korintliler, II.Korintliler, Galatyalılar, Efesliler, Filipililer, Koloseliler, I.Selanikliler, II.Selanikliler, I.Timoteyus, II.Timoteyus, Titus, Filimon, İbraniler, Yakup, I.Petrus, II.Petrus, I.Yuhanna, II.Yuhanna, III.Yuhanna, Yahuda.

(3-) Peygamberlik Kitabı: Vahiy

*Müjdeler (İnciller) Eski Ahit içinde bir geleceği vaat edilmiş olan Kurtarıcı'nın (Mesih'in) gelişine, sözlerine, işlerine tanıklık ederler. Müjdeler, İsa Mesih'e ait tarihin kayıtlarıdır. Mesih'in doğuşu ile başlayıp, hizmeti, çarmıh ölümü, dirilişi ve yükselişi ile tamamlan bir tarih dilimini anlatırlar. Bu süreç aynı zamanda Mesih'in yapıp tamamladıkları kadar, bir gün gelecekte tamamlayacağı vaatleri de içerir.

*İsa Mesih'in kendi öğrencilerine verdiği iman ile bütün yeryüzüne çoğalarak yayılın (Matta 28:18-20) emrinin, Elçilerin İşleri kitabı boyunca nasıl işlediğini okuruz.

Mektuplar imanlı kimselere ve kiliselere Mesih bir gün tekrar gelene kadar yol gösterici ve gerekli olan öğretileri içerir.

Peygamberlik kitabı olan Vahiy'de ise Kutsal Kitap'ın tamamlanmasını görürüz:

Yaratılış 1:1 Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı.

Vahiy 21:1 Bundan sonra yeni bir gökle yeni bir yeryüzü gördüm.

Özetlersek, Kutsal Kitap tek bir kitaptır: Günah ile düşmüş insanın kurtuluşu için Tanrı'nın Mesih'teki işini, Tanrı'ya iman etmiş olan Tanrı halkının kurtarılışını, Tanrı'nın mutlak zaferini ve kötülüğün kesin olan yenilgisini anlatır. Bütün kutsal kitabı, "tek mesaj, tek Müjde, tek umut, tek vaat, tek Kurtarıcı, tek kurtuluş yolu" şeklinde özetleyebiliriz.

**Kutsal Kitap bazen "Tevrat, Zebur, İncil" olarak üç ayrı kitapmış gibi ifade edilse de, bütün bu yazıların yazarı Tanrı olduğu için, tek bir kitap olarak kabul ederiz:

II.Petrus 1:20 Öncelikle şunu bilin ki, Kutsal Yazılar'daki hiçbir peygamberlik sözü kimsenin özel yorumu değildir. 21 Çünkü hiçbir peygamberlik sözü insan isteğinden kaynaklanmadı. Kutsal Ruh tarafından yöneltilen insanlar Tanrı'nın sözlerini iletiler.

Kutsal Kitap insana Tanrı'yı tanımayı, O'nu yüceltmeyi ve insanın iyiliği için gerekli olan öğretiyi verir. Gökselliğe bakarak, bu dünyayı pak dindarlık ve kutsallıkla yaşayarak anlamlandırmamızı amaçlar. Birinci kitaptan sonuncu kitaba kadar tek kurtuluş yolunu göstermesi bakımından, bütün bölümlerin birbirleriyle uyumlu olması, insanın Tanrı'yı ve kendisini tanıması için öğretisinde yeterli olması da bütün Kutsal Kitap'ın yazarının tek bir kişi olduğunu göstermesi bakımından güvenilirdir. Bu yüzden Kutsal Kitap'ın yazarının Tanrı olduğunu açıkça görebiliriz.

Eski Ahit İbranice, Yeni Ahit ise Grekçe yazılmıştır. Bu yüzden Kutsal Kitap'ın tek bir dilde okunması gerekmediği, her dile tercüme edilmesinin Tanrı'nın isteği olduğu açıktır.

Kutsal Kitap'a Eski Ahit ve Yeni Ahit olarak bakarsak, birinde Yasa diğesinde Müjde belirgin olur. Yasa bize günahı, günahın yargısını açıklar; Müjde ise günahı ve yargıdan kurtuluşu, Mesih'teki karşılıksız kurtuluşu gösterir.

Bu anlamda "İncil'in değiştirildiğini" düşünenlere şunu hatırlatmamız yerinde olur: İncil'i değiştirmek için, önce Yahudiler'in elinden Eski Ahit'i alıp değiştirmek gerekecektir.

Bu yüzden bütün Hristiyanlar için tek bir kitap vardır. Hepsi bu aynı tek kitabı kabul eder ve okur.